

ЗЕМУНСКИ ГЛАСНИК.

Земунски Гласник излази Недељом у јутру. Цена му је годишња 5 форишти у банкнотама заједно с поштарином или достављањем у кућу. За предбројнице у Србији стане лист овај дукат цесарски с поштарином. За Босну, Херцеговину и Стару Србију 60 гроша турских, ван турске поштарине, коју предбројници сами имају плаћати.

Број 47.

Предмату на Земунски Гласник прима из Аустрије Сопронова печатња у Земуну, из Београда и унутрашње Србије г. Велимир Валовић у Београду. Предбројници из Босне, Херцеговине и Старе Србије предброје се у плаћеним писмима код управе вилајетске печатње у Сарајеву. Београда никакве се не уважавају наручбине.

„Све за народ.“

I.

(Свршетак.)

Реко сам, да нам ваља странце намамити, да к нама долазе. Ја сам то рекао поглавито у фигуралном смислу, т. ј. да се угледамо у њих, да примамо оно што је у њих добро и ваљано, и што би и по нас од користи било. Особито треба да се угледамо на њихове друштвене врлине, којима су они толике добре цели постигли. На друштвени дакле живот њихов треба да се угледамо. Али не би згорег по нас било, кад би се моје речи и у очитом смислу оствариле. Хиљадама странаца врви у јужне покрајине да се наживају благе климе и да се нагледају дивних призора што им је мајка природа тудер богато расула. Па зар наша красна домовина нема тако узоритих, што-но западњаци веле „романтичких“ покрајина? На сваком кораку сретале би странце чаробне долине, дивни брегови и брежуљци и лековите воде са украјинама у којима је сила дражи свакојаке и природне дивоте. Па зашто се становници других покрајина, које у природном богатству немогу с нашим да се мере, зашто се велим они богате и немогу да даду цевана толиким гостима, ако не зато што су умешни те су изволели сваку рлост па на њих маме радознаоце из белага света. А ми стојимо скрштених руку а то „све за народ и с народом.“

Да се такве згодне прилике створе тешко је за појединца али није за велину; па зашто се не удружавамо?

Далеко буди од нас та помисао да би српека либерална влада, што у сваком покрету проповеда слободњачка начела, да би та влада, велим, стала на пут нашем удружи-

вању; да би забранила јавне зборове и предавања, друштва за наставу и ширење свести, уметности, производње и буди каке радње које би годила народним интересима. Колико нам пута забранише јавна зборове, где дођосмо да измењамо мисли и да порадимо за народ? Што министар просвете није дао лане да се установе јавна предавања то ваља знати прво да је то било лане а друго ми мислимо да он није ишао на то да јавна предавања отсечно забрани већ је с тога што је желео да се чеделне школе најуре утврде. *Ordo anima regum.*

Власници би ваљало да покажу слику правог патријотизма што смо је већ споменули. Па да видимо како у том погледу стоји наша престолница.

На жалост, ту се слабо мари за такве ствари. Таке патријотске мисли мрачњаци називљу некакком „илузијом“, а заборављају да се та илузија, сјањалаштво, дешава само у мраку, коме су они вечни пријатељи. Друштвене странке у радне дане и не састају се, јер свака има свој особени „хотел“ а у недељу стичу се на једно место али где и како? Скупљамо се у „парку“ где је сваки дошао да покаже како уме штуцерски да се понаша и презриво друге да гледи. Један другом да покажу колико су за прошлих шес дана у цивилизацији дотерали. Власници гледе да л ће пре грађани да им се јаве; грађани гор пролазе поред других да им покажу како слабо хају за њихова поповања о слободи, братству и једнакости; јато жандара шева по оним дивним етазама те набљудава поредак а наше сестре помодарке броје колико су добиле комплиментата, па опет све се ради „за народ а с народом!“

Ето то су наши зборови, вечерње лекције, јавна предавања и митинзи, за које се просвећени народи јед-

нако рву са својим владама да им допусте а ми за њих и не сањамо! А ко би у таком шаренилу пито за грађанску касину, читаоницу запатлијске задруге, трговачке скупове, прометну банку; ко би из парка отишао на берзу, митинги и тако што год? Док се газда тако шпацира слуга ваља да чува кућу. А недељна школа? Ко ти за њу мари! „Зар смо ми погодили слугу да иде у школу? Што је он глупљи с тим ће више да издире.“ Тако мисле београдске пагријоте, што су негда заграђивали место где је сажежено тело свог учитеља и просветника српског. *Tempora mutantur et nos in illis!* А ми ћемо једнако да понављамо стару песму на нов глас „све за народ а с народом.“

А шта се ради по мањим варошима нашим, што их наша браћа београђани не удостојавају ни имена варошице већ их зову паланкама, па кад их једном своје посете удостоје а они веле да су били по „внутрености“ као да су били негде по унутрашњости африке где се мајмуни легу.

Је ли тамо у „паланкама“ боље?

У мањим варошима нема ни тог помодарског збора што се у Београду зове „променада“, те да се колико толико човек састане и разговори, па и ако се неби зборило о политичким комбинацијама а оно би се зборило о најпречим потребама. Место оне аристократске гордости што у „парку“ влада, у мањим варошицама плеткашење достигло је свога врхунца, те је навело мирне грађане да по ваздан чувају кућу и само по каткад да оду у какву крајњу каваницу, где нема ни гласа ни трага од обичне одзивке „све за народ и с народом.“

ДОМАЋЕ И СТРАНЕ ВЕСТИ.

Земун. У недељу пре подне имало је варошко представништво свој састанак и почем је г. градоначелник болестан био, а заменик му услед предмета већања није могао доћи, то је у седници председавао варошки представник г. Стеван Марковић. Седница не беше јавна, те е тога не можемо изнети читаоцима њен рад; само толико смемо рећи, да је сазвана била због уредбе више власти, коју укратко споменусмо у прошлости листу и којом се премешта први наш судица г. Шрајбер код белоцркванске регименте. Против те наредбе варошко је заступништво у реченој седници закључило поднети војеном министарству представку, којом моли, да г. капетан-аудитор Шрајбер остане у Земуну. Као што чујемо, беше тај закључак једногласно донешени да је већ послан дотичном месту. Ако икад, то је у овој ствари варошко представништво изразило мњење и жељу целог нашег становништва.

Адреса панчевачког општинског већа на Њ. В. цара, којом тражи граничарски сабор, нашла је и у нашој вароши својих присталица. Г. Мојсило Пајић, ц. к. финансијског комесар у пензији, покренуо је ствар и живо настојава да се грађани потписују на неком писмену, којим се иште ванредна скупштина варошког представништва, које би се имало изразити у смислу Панчеваца. Писмено то већ је предато г. градоначелнику и на њему има само неколицине потписа, и ако су се потписи скупљали и по кафанама и дућанима. То је после дужег времена прва манифестација познате фракције, јер потписи показују имена самих њезиних присталица. Као што познајемо људе, из којих се састоји мајоритет панчевачког општинског већа, и њихова ваљана начела, тешко да ће они имати узрока радovati се тој солидарности!

И у овдашњој реалци почело се пре неки дан уписивање ђака. Овом приликом не можемо на ино, а да не приметимо ово: Познато је да су средства за учење у реалци покупа тако, да их сиромашни ђаци не могу набавити. Да не би пак ови лишени били науке, постоји наредба, да се њима даду средства за учење од стране државе и општине. Ово је племенита наредба, само начин на који се набљудавала, сасвим је непрактичан. Сиромаш ђак мора се најпре три месеца школовати, и

ако се за то време покаже добар, управа реалке предложиће да му се помоћ државна или општинска да. Предлог упућен војеном министарству треба шест месеца најмање док буде решен, дакле најмање читав школски годишњи тецај ђак проба ви без нужних средстава. Уз то како ће се у прва три месеца моћи показати да је добар, кад нема средстава? Деца сиромашних родитеља обично немају ни довољно кућевног васпитања и случајеви нису ретки да такав један ђак при највећој даровитости не може тај свој дар да покаже, јер не само што му отештава науку, што нема одма нужних средстава, већ има и да се бори са манама док их се одучи. Општинско наше веће треба да се побрине, да тај недостатак престане. Довољан би био доказ за способност једног ђака кад поднесе сведочбу доброг учења у предходним основним школама.

Ономад у петак отворена је овдашња грчка школа на свечан начин. Нови г. дидакал г. Астеријадес изговорио је том приликом у присуству г. г. куратора фонда и ђака сходну беседу.

О последњој седници црквеног одбора донећемо извешће у идућем листу.

— Са поуздане стране чули смо, да је синовац Њ. С. патријарха г. С. Маширевић пре неки дан био у Новом Саду и питао је г. др. Суботића: шта народни депутирци држе да треба да буде у погледу народног сабора. Чујемо да је у одговор добио, да само два пута има, да се ствар одпочети може; прво: да се сабор за 3. октобра сазове и да се сабору предложе положени мандати, или друго да се још пре но што се сабор скупи на место оних који су мандате положили нови избори нареду. Уз то чујемо још и то, да је земунски маџистрат на искање, да др. Суботић преда веровницу од земунске црквене општине дану му, добио опширан одговор на српском језику, у коме речени г. депутирац наш вели, да веровницу не може маџистрату дати, што је он нема, будући ју је народном сабору предао; но уједно не признаје ни право маџистрату земунском, да овај може веровницу од њега тражити. Надамо се да ћемо у идућем броју што опширније моћи да јавимо о том одговору.

— Из Новог Сланкамена добили смо овај допис: Непрестано тежио сам још од колевке своје да се учитељском звању посветим, овоме претежком и од народа неблагодарном звању. Постигао сам ту своју давножељену цел, и тако тежећи за истим, рад сам по могућности да роду своме задоста и одговорим. Прво да своје звање савесно одправљам. Друго да школску месну књижицу заведем и у њу велеполезне књиге које се врлина школски тичу — набавим, јер од полезних књига и наука сва нам боља будућност и народна просвета зависи. Да своју књижицу знатно подигнем и умножим, коју сам ове године кад сам у Нови-Сланкамен дошао — заведем, обратио сам се у особитој понизности госпођи Ани удовој Караџић у Бечу, да ми од дела свога незаборављенога супруга Вука до сада изишавша истој школи на дар пошаље. Упогледу томе моја понизна молба није била осујећена, него је добила повољног одзива. Иста госпођа гореречена, послала ми је 1. Децембра 1868. књиге у вредности од 10 фор. а. вр, на којим сам јој дару пред српским народом топло благодарио. Иста дароватељка својим писмом на мене управљеним, обвезује себе да ће школској књижици, докле год издавала буде дела свога блаженопочившег супруга, и докле год живела буде о своме трошку истој књижици бесплатно слати. — Ја јој и овом приликом као нар. учитељ од своје стране и општине српске најтоплије благодарим. Исто тако позиву моме одазвао се и овдашњи отлични грађанин г. Павле Натошевић, који је истој школи слатку св. Василија поконио. -- Г. Ђуро Даничић члан царско-руске Петроградске и краљ. Југославенске Загребачке академије знаности и уметности уједно и ове друге тајник такође 10. септ. о. г. на исту школску књижицу послао је књига у вредности од 10 фор. а. вр. Шта више у своме писму питаше, колико би књига стар. и нов. завета школска деца потребовала да му благовремено јавим, и он ће деци истој на поклон послати, које сам истога дана и часа, писмо њему управио, у ком сам понизно јавио, колико комада потребујем. За дужност свету сматрам, за овај учињени дар истима благодетелима и пријатељима нар. школа јавно благодарити. Упрочем да би се и остали родољуби оваковом племенитом позиву одазвали, којима је хвала Богу задоста Бог материјал-

них средстава дао, да могу на народње цели и жртве прилагати. Истина да су ово мале жртве, и то ће може бити сваки помислити, али јих врло мало имаде који и такве мале на народње цели прилажу. Зато по дужности својој желим обе-лоданити народу српском за овај мали дар, јер који мали дар од свога иметка чини, тај би заиста и од великога, и велики принашао. Живили дакле добротвори и родо-љуби народа свога! Живили велим дароватељи ове школе! М. Визумић.

— Наш дописник из Београда пише нам: Код новог устава, код слободне штампе у Србији опет пређашњи број нашег листа не добиемо. Тако мора бити кад се народу као сленцу удељује по која новија установа, и то у таком облику да је горе но да је сасвим и немамо. Код слободе збора и договора опет полиција врши свој неуморни рад. . . . — До сад вам нисам никад јавио за рад „друштва за пољску привреду.“ Сад се деси прилика да вам што и за њ пишем. Томе је друштву цел да по Србији шири знање за пољску привреду. Знаћете ваља и то, да оно издаје свој лист „Тежак“, који излази у Београду, и ако га не читају они, за које је намењен. Може се рећи, да код нас све што се ради око унапређења народа, ради се без икаква смисла и рачуна. Пишу се књиге за народ, и ако он не зна да чита и ако држи да је „несрећа“ ако је човек писмен; у чему се најочевидније огледа последица ужасног зеленаштва и каишарлука, каквог само код нас има. Дакле, ако се хоће помоћи коме, ваља да смо начисто с тиме и да познамо добро онога коме желимо помоћи, ваља знати све прилике и околности у коме се тај наводи, па према томе избрати начин за помагање. А наше друштво за пољску привреду као да нема тога начина, па с тога рекох, да ради без икаква смисла и рачуна. Ја дубоком ценим цел томе друштву, ценим његово заузимање за народ, али му морам рећи да оваким начином тешко ће своју цел постићи. Кад бих стао говорити моје мњење како би најбоље и вајлакше могло то друштво цел постићи било би дуго, и онда не би био ово допис већ грдан чланак. Можда ћу покушати ако узмогу да у вашем честитом листу изнесем то. Доста ће да бити да споменем да би требало се така друштва склопе

најмање на двадесет места по Србији, што је далеко боље и корисније него склапање које каквих певачких дружина, од којих нема баш никакве вајде. Ево заузимања друштва за пољску привреду; оно је одредило награду од 50 дуката, ко напише најпопуларнију и најбољу књигу „о производњу шенице;“ за другу такође 50 дуката: „О одгајивању и употребљавању шума“. Што је заиста много боље, но што је позоришни одбор одредио награду за превођење којекаквих драма. . . . Ми живимо у деветнајестом веку, веку реализма. Овај се век не може назвати веком науке, већ веком борбе науке за свој опстанак. Сад се луче науке од сваких предрасуда, а ми Срби у том послу баш ни јексера не ударисмо, а и нећемо, ако овако устраје као што је сад. Ако погледамо наше грдно позориште у Београду, на које је толико иљада дуката потрошено видећемо да смо ми још у средњем веку. Користи од позоришта у ово време код нас нема никакве (? У.) Шта мислите зар не би било корисније да се је за оне паре подигао у Београду универзитет, набавили бољи људи и књиге, куда би ми за кратко време отишли. „Нема у природи скока“ рећи ће ми когод. Но ја томе велим, да ми неморамо и не требамо да пролазимо све фазе глупости и да тумаримо по мраку, већ ваља да се користимо знањем што су толики векови стекли, па ћемо тако без икаквог труда и муке изићи на прави и чисти пут — пут среће и напретка. — Аустријска пошта у Србији прешла је јуче у руке наше владе.

— Добили смо оглас, којим јавља г. др. Јован Суботић, да ће покренути политички лист „Народ“, које ће заступати слободоумна начела „независно без сваког обзира једино имајући пред очима поштење и право, добро и корист нашега народа.“ Позније ће јавити кад ће почети излазити као и колико стаје. Ми радосно поздрављамо то журналистичко подухеће г. дра Суботића и препоручујемо тај лист нашим читаоцима. У исто време дође нам још један оглас о новоме српском листу, који ће такође у Новом Саду и то од 1. октобра под именом „Српски народ“ излазити. Издаје га дружина „српских родољуба“, којима је на челу г. Ђорђе Стратимировић. Лист стаје 10 фор. годишње, а главни ће му бити сурадник познати Јован Грујић.

— Реформе за Границу као да су зацело одложене, шта више поговара се, да ће пуковник Кениг уклоњен бити са звања начелника граничарског одељења а на његово место да ће бити постављен пуковник бродске регименте г. Јовановић. Ако се то обистини, онда наравно да су одложене реформе, јер као што је познато, г. Кениг ставио је за услов останка у звању завођење реформа.

— Ономад донесе у Бечу излазећи лист „Цукунфт“ позив један, који је потписан неколицином тобож не именованих патријота. С тим позивом позивају се Граничари да изберу депутирце из сваке регименте по 5—6, који ће измолити од цара заступника или вођу против мађарског насиља. Овај позив дише таким духом, да је то најблажији изрек ако га за ексецес прогласимо, и само га спомињемо с тога, што је повремена појава и то доста жалосна.

— Прва седница унгарског сабора држаће се у суботу 4. октобра т. г. јер је у тај дан председник доњег дома сазвао посланике. Преколитвански сабори такође већ саборишу, но кад ће се састати државно веће не зна се.

— Зближење Аустрије и Пруске, као да је готова ствар. Ови ће дана приспети у Беч пруски престолонаследник са својом сјајном свитом и одсеће у царски двор. Говоре, да је посредник у том зближењу био саксонски краљевић, који по нарочном налогу краља Вилхелма из војеног табора пруског код Кенигсберга управо у Геделе нашем цару у посету дошао. Пруски краљевић узеће свој пут из Беча преко Италије у Мисир, где ће присуствовати при отварању сујецког канала.

— Румунски кнез Карло обилази европске дворове, веле да себи тражи невесту, но пре но што ће се венчати нагађају, да ће Румунску прокламовати за независну државу.

— Из Цариграда јављају, да је ту скоро изашао закон о народној војсци. Том приликом добио је министар војени од султана на поклон 30.000 дуката.

НАРОДНА ПРИВРЕДА.

Пешта. 20. октобра. (Телеграм.) Сасвим слаба радња. За иностране ништа се не купује. Уванску шеницу нуде за октобар-новембар по 4.50 до 4.55, по остаје без купаца. Јечма мало има на пијаци, а и не тражи се: 66/72-фунт. по 2.25/30. Зоб по три новчића нижа: прима бачка 45/50-фунт. по 1.76. Кукурузом са свим слаб промет: по 2.40 до 2.15, за новембар по 2.50.

Трет. 20. септембра. (Телеграм.) Од три дана падају цене. С почетка недеље беше кукуруз по 4.40, а данас је по 4.25, и то без купаца. Шеницу нуде за новембар-децембар по 7.15 стар, по остаје без узимаоца. Са зоби и јечмом не беше радње.

Сисак. 20. октобра. (Тел.) Мало има шенице на пијаци, а и не тражи се, јер вести из Инглиске и Трета рђаво гласе. Прима кукуруз по 2.55 до 2.60, босански по 2.40/45. Зоб и јечам не пролазе ни мало.

Стање воде Саве и Дунава.

Код Земун:

У четвртак 18. септ. 5 с. 11 п. над нул. Ветро.
„ петак 19. септ. 5 с. 11 п. над нул. Ветро.
„ суботу 20. септ. 5 с. 11 п. над нул. Ведро.

Код Митровице:

У четвртак 18. септ. 5 с. 0 п. над нул. Ведро.
„ петак 19. септ. 4 с. 6 п. над нул. Ведро.
„ суботу 20. септ. 4 с. 0 п. над нул. Ведро.

Код Сиска:

У четвртак 18. септ. 2 с. 1 п. над нул. Ведро.
„ петак 19. септ. 1 с. 3 п. над нул. Ведро.
„ суботу 20. септ. 0 с. 10 п. над нул. Ведро.

Код Оршаве:

У четвртак 18. септ. 4 с. 0 п. над нул. Ведро.
„ петак 19. септ. 4 с. 0 п. над нул. Магловито.
„ суботу 20. септ. 4 с. 0 п. над нул. Магловито.

Земун. 20. септембра. Новчана криза, која се је од месец дана у Бечу и Пешти појавила, осећа се у својим последицама и код нас, где је оскудица у новцу сваки дан већа, те је тешко и вајбоље папире есконтovati. Како наши новчани заводи тако и банкерске куће не могу да се курталишу силних тражилаца новаца, а значајно је то заиста, да још пре два месеца не беху случајеви ретки, да су банкерски сами нудили новац. Ова се реакција опажа и на мањим уложима наше штедионице и ако ови у месецу септембру ипак двапут толики беху него што су повраћене на уложнике суме. Панчевачка штедионица повисила је од 12. ов. м. дисконт свој на 9%, док земунска још једнако само шест наплаћује. Од свију места у нашој околини Нови Сад као да је највећа снашла новчана криза. Говори се, да је губитак новосађана око 200.000 форината, а да има појединих лица, која 20.000 фор. губе.

Јавили смо у кратко, да мало беше марве догоњено на вацар земунски. Лепо време задржа сељачке око пољског посла свога, осо-

бито око вршења, чим је закаснио због пређашњег рђавог времена, које је скоро непрестано месец и по дана трајало. Шатраши напротив врло су добро пазарили, много боље него и на самом панчевачком малогоспођинском вацару. Особито се хвале својим пазаром кројачи и чизмари, од којих је један панчевац за два дана 900 фор. пазарио, и који је двапут морао шиљати момка у Панчево по еспап. Панчевачки и бечкеречки мајстори веле, да је земунски вацар од кад се држи на ледини пред београдском капијом за шатраше најбољи у целој нашој околини. У суботу и недељу прешло је само из Београда више од 1300 купаца. По нашем миљењу требало би још и трећи земунски вацар завести и то одма после панчевачког петровског, а све наше вацаре требало би по пештанским и бечким новинама огласити, како би више продаваца из горњих места дошло, те би и силни купци већи избор и већу конкуренцију налазили. Не би шкодило, кад би се свагда на 10-12 дана пре вацара и у београдским листовима јавило, по уједно требало би и код агенције израдити да у вацарске дане месни пароброд непрестано ради. Тиме би се нашем вацару много већи значај дао, а и по општинску касу било би користи, ако би се уз то калдрма од пролазећих кола и марве наплатила и наплаћивање вацарске таксе боље уредило.

Продуценти јако се туже што им овогодишња зоб не пролази за трговину. Рђаво време покварило јој је лице и ако није каквоћу иначе оштетило. Ово је за наш Срем од велике штете, јер иначе би се најмање за по милиуна форината зоби из Срема изнело. Ово закашњење у вршидби јако осећају и наши дућанџије, којима пазари врло мршава пролазе а ако ово лепо и топло време још мало устраје изгубиће они цео јесењски сезон.

Берба је у велико, но слабо се хвале виноделци са овогодишњим родом, који је знатно мање него у средњој години родио. Местимице једва два акова добијају од мотике. Уз то није ни каквоћа најбоља.

Земун. (Званично.) У недељу 21. септембра почиње недељна школа за занатлијске и трговачке ученике. Са обзиром на постојеће законе мађистрат позива све трговце и занатлије, који шегрте држе, да исте уписивања ради код школских старешина пријаве и нада се, да ће се сваки неодложно одавати тој дужности, која му налаже, да се брине и за морално васпитање поверених им ученика.

Земун. Обрт Земунске Штедионице месеца септембра 1869. п. р.

Примљено.	
Пређашња готовина благајне	ф. 18834.98
Разни улови	5908.14
Уплаћени зајмови на непокретности	17.—
Зајмови на залог	860.—
Ескомт. менице	12035.—
Камате од зајмова од непокретности	159.53
Камате од зајмова на залог	10.26
Камате од ескомт. меница	413.52
Доходак од штампарских ствари	13.40
Провизија и писарина	143.40
Ванредни зајмови	700.18
Камате од касније укл. готовине	—20
Непосредна штедиларина	1.25
Отворени рачуни	131.—
Свега	ф. 39227.96
Давање.	
На уложнике повраћено	ф. 3739.07
Камате од уложених капитала	26.71
Зајмови на непокретности	3640.—
Зајмови на залог	1080.—
Ескомт. менице	25251.30
Разни трошкови	3.35
Плата званичницима	116.—
Ванредни зајмови	499.8
Отворени рачуни	130.90
Штампарске ствари	45.50
Готовина благајне	4784.60
Свега	ф. 39227.96

Земун. Оснивајући одбор „првог земунског акцијског друштва за петролејску рафинерију“ издао је позивницу на устројавајућу главну скупштину акционара, који ће бити сутра у понедељак у 3 сахата после подне у овдашњој штедионици. Позивница је разаслата у своје време на овдашње уписнике као и на оне на страни. Ми позивамо и од наше стране, да господа акционари без изузетка учествују, како би се друштво што пре устројило и рад започело. Позивница одборова овако гласи:

„Потписани оснивајући одбор позива Вас као уписника друштва на устројавајућу главну скупштину акционара „првог земунског друштва петролејске рафинерије“, која ће бити у Понедељак 22. Септембра (4. Октобра) о. г. после подне у три сата у Земунској штедионици. Но кад Ви сами на ту скупштину доћи не би могли, то изволите кога другог опуномоћити да Вас заступа.“

Панчево. Обрт Панчевачке Штедионице месеца септембра 1869. п. р.

Примљено.	
Готовина прошлога месеца	ф. 20154.33
Улови овога месеца	59086.87
Уплаћене менице обичне	18070.12
Ескомт. меница обичних	658.87
Ескомт. меница реалног кредита	18.40
Зајмови на залог	446.43
Камате од зајмова на залог	61.20
Камате зајмова на непокретности	181.26
Писарине	1.20
Свега	ф. 98679.69

Издавање.

Враћени улови овога месеца	ф. 38403.67
Камата на улоге	246.24
Есконтирате менице обичне	32802.—
Есконтирате менице реалног кредита	900.—
Зајмови на непокретности	1800.—
Зајмови на залог	3060.—
За плату	246.66
За трошкове	30.63
Готовина за следећи месец	21190.46
Свега	ф. 98679.69

Седмични преглед курса на бечкој берзи.

	15.	16.	17.	18.	19.	20.
	С е п т е м б р а					
Дукат цесарски	5.83	5.83	5.83	5.82	5.82	5.82
Сребро	120.—	120.25	120.25	119.75	119.75	120.—
5% металици	59.15	58.90	58.90	59.15	59.15	59.80
Ови с кам. мај—новем	—	58.90	58.90	59.15	59.15	—
5% народни зајам	—	67.90	68.90	68.15	68.15	68.70
Акције народне банке	703.—	703.—	705.	712.—	712.—	717.—
„ кред. завода	260.—	255.50	253.75	260.25	260.25	259.75
Лозови 1860. године	92.25	92.—	92.25	92.50	92.50	93.53
Лондон	122.—	122.20	122.20	122.25	122.25	122.55

ОПШТА РУБРИКА.

Уредништво не одговара за чланке, који се печатају под овом рубриком.

Отворено писмо г. Сопрону.

(Свршетак.)

Шта? Зар слобода, зар јавност није добар пут? Какав други пут, каква друга средства хоћете да ја употребим?

Све је ово било приликом ове моје нове брошурице: „Вођама омладинским“. У ствари, ви сте хтели рећи да средства на прилику као таква брошира нису најбоља. Да видимо.

У тој брошурици рекао сам да ја никакве симпатије немам у опште према династијама, и не позивајући никога да убеђује моје дели. Не само то. Рекао сам да се династије још којекако и носити и триети могу а да образ не црвени. Ја сам ишао само против фанатизма династичког, а тај за цело, као и никоји фанатизам, и сами не одобравате. У Белгији и Инглеској још постоје династије али без фанатизма династичког. Кад у Србији не може за сад бити боље, ја сам оним телеграмом омладини и оном брошурицом њеним вођама ишао да омладину сачувам бар од оног фанатизма, и ништа више. Ја никако Србима нисам предлагао да гоне династије, већ само да их не славе. Је ли то злочинство?

Ја сам рекао да је Милош Обреновић уврок једном алу народном, које овде нећу изближе спомињати. Ја тим никакву династију под небом нашао нисам: Милош је лице исторично, а никаква династија. О лицима историчким слободне су сваке мисли, а нарочито у земљама где има слободна штампа. Читајте шта пише у Паризу Пелтан о Наполеону I. Називље га саможивим и гадним деспотом који је у честољубљу свом радио на пропаст Француској. Он тако вели о стрицу под владом синовчевом и нико не вели да је то рђав пут! Не само то. Французи штампају процес у коме данашњи цар Француза нарадује на клуни кривичкој — и цар се и невест чини. Толики радикални листови аустријски штампају да што је несретни Максимилијан тражио то је и нашао, а цар брат све то трпљиво сноси. То ће рећи: у држави Аустро-Угарској има слободне штампе. Шта коме чиним ја кад се и сам слободном штампом служим? Вичући, дубоко убеђен, на насиље, убиства и пљачке Милошеве, ни у чем не дирам у данашњег кнеза у Србији. Кад је „Наплетку“ слободно живим и данашњим намесницима у Србији у очи говорити да су убице Михаилове, ваљда ће и мени слободно бити о мртвом се Милошу изравити.

Данашњи кнез српски дете је, а наравно то дете није послало Алимпија Васиљевића у Кикинду да у туђој држави шири српски фанатизам династички, већ су га послали министри београдски, они исти који су мене са огњишта отерали, и против тих министара управљена је она

брошурица. Ствар је проста. Ја који нисам Аустројанац имао бих право усред Аустрије министре аустријске критиковати, јер је то слободно у тој земљи. Кад ми се то може, ваљда ће ми допуштено бити, господине Сопроне, и српским министрима кавати мисло своју о делима њиховим! Кад аустријски министри себе ради не гаве начело слободне штампе, јамачно га не ће погавати ни заљубав српским министрима. Тим пре што ни ови министри немају више обрава ни куражи да с ободну штампу и одговорност министарску у својој земљи одричу, већ се фирмом тих слобода служе да исте слободе околише. Слободан, јаван говор и у најгорим приликама, а нарочито у удесним као што су горње, никад се није држао као рђав пут, нити ви имате право, господине, да мени, који сам се у овој брошурици тим јавним говором послужило, пребацујете што нисам „добар пут“ изабрао којим би се у завичај свој повратио.

Моје перо и ваша аустријско-угарска слобода, господине, то су средства којима ћу се служити око цели моје. Ако мислите да то нису добра средства, онда кривите вашу слободу и захтевајте да се укине . . . Што се пак цели моје тиче, она ми је тако света и мила, да бих је обесветлио ако би се о њој овде диспутао. —

Но ви, господине, јамачно захтевате да ја према свима беваконима ћутим. Ако одиста то захтевате, онда вас жалим и сад ћу вам одмах кавати како се зове тако што од жива човека искривати:

Бивши и садањи министри учинили су мени свако могуће зло. Пре и пре свега они су отаџбину моју пред цивилизацијом варварски осрамотили употребљујући у времену пробуђене свести гадну систему тортуре, и рушећи свето начело неповредне правде и судске независности: они су мене пет месеци невина у затвору држали а после судили ме неваконитим судом и путем; они су оца

Пловидба местне лађе до 19. октобра.

Из Земуна у Београд, у 7 сахата у јутру.

Из Београда у Земун, у 7 и по сахата у јутру.

Из Земуна у Београд и Панчево, у 8 сахата у јутру и у 12 и по сахата по подне.

Из Панчева у Београд и Земун, у 10 сахата пре, и у 2 и по сахата после подне.

Из Земуна у Београд, у 5 сахата после подне.

Из Београда у Земун, у 5 и по сахата после подно.

мога из куће отерали те је у туђем свету од јада пресвиснуо; они су матер моју са нејаким децом из куће њене прегнали; они су најпосле аудумом својим учинили те ми је српска земља, докле год они њој заповедају, тако мреко као и турска: захтевати од једног човека од једног пријатеља слободе и народа, да на све то ћути, да се пред насиљем поклати и као скот и роб по прашинама деспотској ваља, захтевати то од човека који срца и свести, карактера и снаге, има — неморално је!

Будите уверени, господине, да јаван разговор и слободно исказивање мисли своје никако није рђав пут; будите уверени: да је омладина од 1848. године била као данашња, слобода би давно корена захватила и ви не би, као што ћете јамачно, овим вретама одрекли ступце нашега цебеног листа, нити би зазирали чак од туђинских жандара и министара. Ако ово у прекосутрањем листу штампати нећете (или не смете), јавите ми, молим, одмах данас. Има листова који хоће.

Ваш поштовалац

Др. Драгиша Станојевић.

Zu vermietthen.

Der bekannte Keller beim Wirthshause „Sardaf“ wird auf ein Jahr vermiethet. Näheres bei

Brüder Spirta.

ПОД КИРИЈУ

даје се онај лагум код бирцуза „Чардак“ на годину дана. Ближа извешћа дознаје се код БРАЋЕ ШПИРТЕ.

У ПАНЧЕВУ.

PANCsoVA.

ВЕЛИКО СТОВАРИШТЕ СОБНОГ НАМЕШТАЈА

КОД

ЈЕФРЕМА СОБОРИЋА

У ПАНЧЕВУ,

где се у свако доба могу фини и прости мебели добити, и где се примају и наручбине на тапетарски посао. Почем су и цене са свим умерене, то ће поштоване муштерије добро послужене бити.

У истом стоваришту имаде и велики избор мртвачких сандука од метала сваке величине и каквоће.

Краљ Гргур.

(Свршетак.)

И освану страховито јутро, које ће заручници краљевој донети кићене сватове. С горком тугом, преко сваке воље накити се дивна Ханријета. Зашушташе на њој тешке свилене хаљине; бисер и драго камење осу се по коси њезиној, а дуг, златом уткан вео допираше испод мале круне чак до земље црне. Све то ништа не значаше, никакве вредности немађаше у очима ојађене Ханријете; само скупо држи густе превес, јер јој он сакриваше горке, чемерне грозне сузе; посниско га опустила беше, па са склопљеним рукама, као закована седела је на мекој столици очекујући ужасан тренутак, кад ће се раставити омиљеног очинскога двора, — кад ће је одбећи свака златна нада. Тад се зачу из двора топот халовитих коња пратње Атолове. И узбурка се срце у Ханријете. Невеста је лако на ноге подскочила; узбацила драгоцени вео и као срна полетела на високу кулу. Њена је молитва послушана, испуниле се наде срца њезинога! Та лорд Атол на претилу Ђогину стигао беше пред двор на капију и очекиваше да му се улазак отвори. Али га није пратила ратоборна чета његових јунака, а на њему не беше убојног оружја; по свечаном руху које је на се ударио, рекао бих у госте се оправдио беше; стајао је у кругу седморице по избор делија, који с њиме једнако обучени беху. О па шта јој је брига, где би се заручница јунака Атола забринула за оружје његово! Доста је за њу само кад јој је он у очима. Не куца ли он то алком на вратима, није ли то његов громовити, заповеднички глас, који зове да му се врата отворе? Па зар Ханријета и покрај тога у страху да зебе? Њој се чини да је већ ослобођена, да је спасена; радост заблиста у очима њеним; само је ноге мало издадоше, она се једва на њима држаше.

Сасвим други осећаји разапињу при овом тренутку челичне прси оца њеног. Ма како пријатељски изгледао лорд Атол, ма био и мањи број пратилаца његових, лорд Ерол добро познаје десницу јунака који му се приближује. „На оружје, на оружје“ подвикује седи витез. „Похиљајте на северну капију, затворте је, браните је; на њу је насрнуо Атол, коме је тешко цевапа дати. На ноге те синови моји! Да не да-

мо овој хаљи да продре у двор наш, да нам не потресе трон нашега краља!“

Опет јасно закуца лорд Атол на вратима. Он види, истина је, на балкону Ружу Еролову, а и знаке радости који је потресају; али познаје и краљевско рухо на њој, познаје круну која утврђује воо на лицу њеном; по томе за своју поругу држи њене радосне знаке, па све више гњевом пламтејаше, бурно куцање на вратима издаваше буру, која се подигла у срцу његовом. Но видећи да му се врата још не отварају, даде знак дружини својој, која с њиме заједно оборе дуга копља па се затрчаше на високу, гвоздену капију. Од силнога удара њихова попуцаше гвоздени клинови а врата се сурваше. Преко тих развала ускочише победиоци у нутра и поносно стадоше у порти. Хоће неће мораде седи Ерол изаћи из двора. Не смеде више љутити љутита Атола, него га смерно поздрављаше говорећи: „Јели по вољи, лорде Атоле, да се огледамо, сво руке која још мачем владати може, готов сам да преда те станем. А ако долазиш као пријатељ у госте, к мени никоме се више не радујем као теби!“

Натмурено одговори лорд Атол: „Не тражим у тебе ни боја ни гозбе. Дошао сам да одпратим невесту краљицу до њеног двора; ево за то краљевског писма и печата!“

Подозриво завирује лорд Ерол у писмо краљево, подозриво погледује на лорда Атола: виђаше му се да је то писмо само лукавством Атол прибавио; тога ради овако говораше: „Не може ми се да верујем, да је његово величанство, мој краљ и зет баш тебе изабрао за девера његовој невести, то је само гола, лукава превара, ја ти не дам да изведеш мојега детета.“ „Ти се усуђујеш да не поштујеш реч краљеву?“ викну лорд Атол још више разјарен, „Мени онда не остаје друго већ да силом прибавим поштовања речима његовим!“ Па онда махну руком на дружину своју, те јуначки нападоше на оседела лорда Ерола, и за тили часак пројурише до одаје невестине, и већ она беше у рукама њиховим.

На сусрет је потрчала Ханријета своје драгом Атолу, али на његовим јуначким прсима не нађе утичишта, за којим је од толиког времена чезнула. Уздигнувши је с највећим поштовањем на свога коња, вину се с њоме преко поља, а никака мила и драга реч, никаки

уздах не допре до уха њенога. Кад се мало од дворца поодмакли беху, привеле лорд Атол богато накићена вранца, који беше одређен да донесе до краљева двора његову дивну сапутницу; и он са задовољством и с великим страхопоштовањем држећи коња за вођице с ладним озбиљним ћутањем пратио је свој на сабљи, јуначки отети плен. Узалуд гледа Ханријета да се сретне у погледу са својим пратиоцем. Мала јој се нога измаче из узенђије, танки вео опусти се с лица њеног, а Атол опет придеваше завиљиво покривало, тихо уздизаше нежну ножицу у златну узенђију, али при том не дизаше свога оборена погледа, не одговараше ништа слатким гласима благодарности, који допреше до ушију његових. Путовали су крајем Таја; зачуђена осврташе се око себе Ханријета, место јој непознато беше, и све даље и све више губише јој се из очију брегови њеног завичаја. У том селство народа изађе па сретање дивној невести. Благо је одговарала поздравима њиховим; песници певашу у славу њезину, цвећем и венцима утришаваху је младе девојке.

Ханријета се свему томе не могаше довољно да надиви, па питаше једнога својих пратилаца: „Бога ти јуначе, можеш ли ми казати кроз чију ово земљу пролазимо? Ни су ли и ови двори у власти лорда Атола? На то доби одговор: „Све је ово под владом краља Гргура, а сва ова богата, лепа поља прђија су његове поносне невесте!“ Кад то зачу окрете се Атолу побледела Ханријета, а грозне, бисер-сузе осуше се низ њене образе. Дубоко се клањајући питаше ју Атол: „Кака је невоља њеном величанству те сузама роси свога лица. Је л' се њеном величанству досадило на даљном путу, не иде ли под њом доста тихо врани коњиц, или јој се од сунца очи засењују, или нежно лице њеног величанства није навикнуто на западне ветрове?“ Ханријета га погледа очима пуним прекора па му тихо одговарати стаде: „Зар Атол још може да пита шта је његовој Ханријети?“ — Али Атол таки окрене главу од ње и покивну: „Камо сте се песници? што сте умукнули? Попевајте онако путнички што год, те веселите песмом вашом госпођу краљицу, како би лакше заборавила на свој завичај гледећи сјаје, који је престолу очекују!“

Ханријета не могаше ништа на то прозборити него спусти на очи

танак вео и не исправи више своју красну главу докле и краљ с пратњом не пристиже. Она сад прикупи сву своју снагу, призва још у помоћ гордост девојачку, ладно пружи своју руку лорду Атолу, па с највећим душевним спокојством иђаше на сусрет краљу. Умерности својој хтеде се спустити преда њ на колена, али јој витешки кнез не даде да то учини. Дивио се дражма њеним, пољубио јој бело чело са страхопоштовањем и тако се с њоме поздравио. Сад је сирота Ханријета морала сести на кола и заповедити своме узбуњеном срцу, да мирује. Кад је краљ од Атола дознао, — како је овај невесту силом отети морао, а Ханријета тврђаше истину његових речи с обореним погледом и сва се у лицу заруменивши, тада пружи краљ своју руку одважном витезу па га опет називаше најхрабријим међу храбрима.

Дворови краљеви беху давно украшени, све за то весеље приправљено беше. Већ се искупљаху кићени сватови, који ће заручнике до цркве пратити. Изгубљену страху и немиру, беше лорд Атол оборио к земљи своје мутне, очајне погледе. Још само тренутак који, па ће све минути; још неколико часова па је он своју улогу одиграо. Он хоће, он мора да чује како ће неверница пред олтаром изговорити заклетву, коју њему беше обећала. Као анђео осветник стајаће према њој, да јој радост у весељу загорчи својим презирањем, јер је почесто опазио, како се она сневесели, како побледи, кад би он весела лица прошао мимо ње, но кад његово срце од суза у њеним очима попустити мора, тада од велике туге што се тако лишаваше сваке среће све у већу јарост долажаше. А док је крајева невеста плачући целе ноћи све блеђа и тавнија у лицу постајала, и лорд Атол неможе да се отресе свога јада и чемера, који је међу тим гледао да сакрије у срцу своме, да се покаже и преко воље ведар и весео, кад би се где год с Ханријетом сукобио. Сад се отворише висока врата на сали. И Ханријета, најсвечаније обучена, појави се с краљем испод руке. Бледа али сасвим мирна ишла је с обореним очима, као како преображено суштаство, које земаљском животу само привидно припада. Све је победила топлим молитвама. Отргнута од спољнога света, борећи се само са својим унутарношћу, не гледећи ни на шта, што се украј

ње дешаваше, ишла је тако кроз редове дворјана краљевих. Приспеше у цркву. Уздигнувши пред распетијем к небу своје очи, само у њега утехе тражаше. Владика се појави на отвореним дверима, с књигом у рукама. Св. служба је свршена. С највећим богомољством пратила је Ханријета речи владичине, али се тек сад приближује страховит тренутак, владика се окрете заручницима; гласно зазвонише сводови црквени кад их владика питаше, дају ли једно другом тврду веру, да ће се до гроба љубити, да ће једно другом верни бити? Ладан ужас просруга кроз сву Ханријету, и она се једва на ногама држаше; тада продре кроз ту тишину до ушију Ханријетиних тужан уздах; она подиже очи и спази Атола где се наслонио на један стуб и прати је очајним погледом. Ханријета клону онесвешћена на земљу, и не могаше изустити проклете речи „дајем.“

Кад се полако оствестила, гледала је сумљиво око себе не знајући да ли се то све у пријатном сану дешаваше. У крај ње стајао лорд Атол препун страха и усхићења а краљ Гргур смешећи се држао је њихове руке једну у другој говорећи: „Нека преосвећени владика запита још један пут, и нек пази како ће му се врло брзо одговорити.“

Задивљен владика покори се вољи краљевој, и ако од пријатног стида и среће дубоко потресена, опет јасно одјекну са усана Ханријетиних реч дајем, јер га љубим — која скриваше у себи сву срећу Атолову.

Свечаност беше свршена. Пред ногама краљевим клечао је Атол не могући скоро ништа прозборити, док се Ханријета с детињским мажењем бацила краљу у наручја. Тада краљ говораше смешећи се, гледећи њене коврцаве витеце: „Вас двоје заслужисте заиста врлу награду. Добро сам познавао љубав вашу, и ви племенито издржасте доста опоруну пробу за то. Али највернијем међу вернима, најхрабријем међу храбрима, коме заповест његовог краља светија беше од љубави његове, пристоји најлепша међу лепима, а далеко нек је од вашег краља, да вашој срећи на пут стане. Само слободно срце ја ћу избрати а то ће бити Магдалена Дуглајева, с њом ћу делити круну Шотландијеку!“ — Стидљиво приступи поносна Магдалена пред олтар до краља и с великом радошћу

благосиљаше владика краља и краљицу.

Радост испуњаше сва срца при овој дуплој свечаности; весеље се разлегаше по широким одајама, а мало ће ко икад запамтити лепше свечаности и мудрија, племенитија владара ко што беше краљ Гргур.

Давно су се порушила дворишта замка крајева. У праšину расвејаше ветри зидове његове, нигде му се више ни трага не познаје, али јоште живи прича о краљу Гргуру, јер племенита дела нигда не пропадају.

Превео Довијанић.

До Шапца.

III.

(Свршетак.)

Колико смо се мучили док смо добили собу, још већа бејаше мука за вечеру. Бирташица мислећи ваљда, да смо голи синови, рече да осим мало лепца, ништа друго нема за вечеру. И онако намргођена остави нас у соби. Међутим скидосмо наше гуњеве а млада кћи бирташичева, која је остала у соби да спрема којешта, опази на нама златан ланац од сахата као и господеко рухо, које покриваше пред очима бирташице прости гуњац. Она истрча напоље, да каже мајци за нашу метаморфозу. Бирташица дотрчи сама, да се увери о речима девојкиним, но ипак је остала при томе, да осим леба и мало сира ништа друго за јело нема. Но ја (мој пријатељ) потражим девојку, рекавши јој, да смо трговци што тргују храном и да нам је лађа са храном ту негде код адице; рекох јој још и то да ћемо се сутра кренути са лађом низ воду, и почем ми је рекла да има тетку у Черевиху, то ју ја позовем да може бесплатно до тетке на нашој лађи отићи. При том не пропустих да ју за ружичне образе не уштинем и да јој не похвалим њене црне очи, које су ме тако очарале, те се побојам, ећу се у њу заљубити. Овако галантно понашање са женскињама има свуда своје мајичко дејство, од високе дворске даме до просте сељачке девојке. И овде се показа као пробитачно, јер не прође много а укусни говећи наприкаш пушио се је на нашем столу, и бирташица са лепом својом ћерком зачини нам друштво при вечери. Ја и мајку понудим да јој кћер на мојој лађи поведем до Черевиха, но

она то никако не хтеде допустити, и ако кћер наваљиваше, да са нама пође.

При вечери приповедасмо о нашој трговини и о силној храни, што носимо у Банат. Рекосмо, да смо из далека, премда нам то бирташица није веровало; судећи по силном пићу што немилце пописмо, то је закључила да смо из Бачке или бар из Срема. Кад смо у јутру наш рачун намирили и девојка се још мораде борити с мајком, јер хтеде силом с нама поћи, ми се опростимо са домаћима, и слуга пође с нама да нам однесе до обале гуњеве. Кад тамо а слуга обрташе се тражећи очима нашу лађу на широком Дунаву; кад је не нађе запита нас за лађу. Ми му показасмо наш чун, који преврнут лежаше у благу, као какво корито за прање. Слуга зачуђено баци гуњеве и похита селу а на узнемиреном лицу његовом видео се је страх, јер нас је по свој прилици држао за уводе пуштахијске што хтедохе уз све, још и да украду лану кћер његове газдарице.

Дунав је био потопио обале, што нам допусти, да се правце упутимо Новом Саду, но ипак имадохмо доста труда и патње, док тамо пред вече не стигосмо. Овај наш пут и ако беше младалачког несташлука, ипак је имао корисну последицу. Кад смо били у бари новосадској, близу дунавског сокака, видосмо како један налит човек хоће да се превезе на другу страну баре, но чим је ступио ногом у чамац овај се преврне и човек упаде у воду. Кад то видосмо, похитамо месту и срећно нам испадне за руком после дужег труда, да га из воде извучемо. Човек је већ био ван себе но ипак беше избављен, пошто употребише згодна средства, да му поврате живот.

То је наше путовање на чуну из Илока у Нови Сад, где ме је још оно исто вече снашла једна невоља услед које боловах дуго времена, те се мој пријатељ сам мораде вратити у Илок, које место од оног доба нисам више ни походио.

Кад је мој пријатељ свршио своју приповетку изби дванаести час на шабачкој катедралној цркви, те ми одосмо у наш стан, у хотел „Европу“, докле нас допрати домаћин и један пријатељ његов.

Друштвени живот шабачки карактерише и тај факт, што је летос београдско позоришно друштво два месеца дана у Шапцу представе

давало, које беху свагда добро посећеване. Осаметотина дуката изнео је доходак од представа у Шапцу, што је доиста доста знатна сума за једно место, као што је Шабац. Али не само то, и сами се глумци хвале како су лепо били примљени и дочекани од шапчана. Томе је доказ што су неки после одласка њиховог у Београд опет се у Шабац вратили, да ту проведу оно мало време одпуста. У београдским листовима читала се додуше и нека полемика о глумцима, док су у Шапцу били, али се то мора ставити на рачун вештачке особености глумаца, што се мање више збива свуда у глумачком животу, а Срби су најмање позвани да се покажу сложни у приликама, у којима се цео други свет свађа.

И играње код шапчана већ је у моди. Бар ту један учитељ играња мојсијевог порекла добро излази на крај, јер су му ученици и мушки и женски многобројни. „Танцмајстор и кројач највећи су цивилизатори.“ рече један Француз, а друштвену физиономију београдску пре шеснајест година покојни кројач Мортон за краће је време преиначио, но што би то „лице“ и „друштво српске словесности“ учинило. Не мању заслугу имају и покојни Дучински и Левензон, јер они д донне средства да се цивилизована држава Србија и спољно опазити може. Сећам се како је тада неки шаљивчина ову карактеристику изрекао: Чиновници унутрашњих дела носе црвену боју као знак да је полиција у цвету; боја финансијских је жута, што су таки и дукати, правосуђу беше символ плава боја, а то је боја наде, која још траје, а пепељасто-бледа боја носише званичници просвете, у чему се је огледало стање њено као што су црни навратци тадашњих лекара на смрт слутили.

И најновију женску париску моду видео сам заступљену на једном шабачком балкону у лицу једне лепотице у ружичаној хаљини. Не знам да ли се то у грех „Даница“ приписати мора, која је са својим прилозима модарским толико покора учинила по Српству, те се беседе без играчки не исплађују.

СМЕСИЦЕ.

(Личне вести.) Ваљани наш брат Чех г. Вацлав Хорејшек, ликовој наше певачке задруге, који се је три месеца бавио у својој отаџбини у дичној

Чешкој, данас ће се са паробродом вратити у нашу средину. Сва певачка дружина са председником својим г. Ж. Лончаревићем дочекаће га на станици. — Ономад приспео је овде на своме путу из Босне у Цариград Рауџ-паша са својим харемом. Он је јединац бившег босанског везира Осман-паше а начелник беше до сад зворничког санџака у Тузли. Рауџ-пашу свагда хвалише хришћани као човека толерантног. Изображавао се у Београду и у Паризу.

(Задубина.) У Загребу је умро пре неки дан пуковник у миру Јасић, бивши вет земунски. Овадшњој православној цркви оставио је легат од 500 форината.

(Позоришна дружина.) Пре неког времена склопило се овде ђачко позоришно друштво под управом г. учитеља Наума Стојановића и председништвом г. Милоша Грабовачког, које даје представе у корист установљења закладе сиромашних српских овдашњих ђака. Публика добро посећује те представе једно због племените цели, друго што су представе и по себи добре, чему је доказ, што је комад „Тврдица“ на опште застезање по други пут представљан био. Управа умолила нас је да овај јаван рачун изнесемо на видик, да се зна који је приход био и шта је са новцима урађено. Прва представа беше „Сађурица и Шубара“, представљена 8. септембра ове год., од које је био

приход	ф. 76.90 нов.
расход	„ 72.24 „
доходак	ф. 4.66 нов.

Од друге и треће представе „Тврдице“ даване 13. и 14. септембра ове године:

Приход	ф. 70.75 нов.
Расход	„ 29.63 „
Доходак	ф. 41.12 нов.

Свега од три представе, чиста прихода ф. 46 који су уложени у овдашњу штедионицу.

(Концерт.) који даје у дворани код „Алџела“ талијанска певачица Викторија Фалкони-Мартиници. По рецензијама што читасмо о њој у страним новинама она је вештаклива на гласу, те ће и наша публика на том концерту имати лепе забаве.

(Овај варошки орган, који се је скоро два месеца пренебрегавајући своју дужност скитло по нашем пољу и свакога нападао кога је год срео, ухваћен је пре неки дан. Није се до тога дошло да се убије, као што му је било решено, ако се ухватити неда. Исти се је био тако обевозбавио да је пре десетак дана близу шинтерове куће нападао на кола једног великог лица, а богзна кака би несрећа отуда могла проићи, да нису више кола још дошла, пред којима аликовац уступи. Да се поштовани читаоци не би плашили каквога новог Максима морамо им јавити, да је још од месеца јуна варошки бик тумарао по пољу у слободи, не хтевши никако у чорду. Јак и див, као што је, не могаше га нико ухватити, шта више који га је год издалека видео побегао је испред њега, јер не само људе и марву, него и на више кола у гонили је нападао, тако да је најзад закључено да се убије из пушке. Који је тај јунак био који га је свладао није нам познато.

НА ЗНАЊЕ.

Претплата на „Земунски Гласник“ прима се само до конца октобра о. г. За месец септембра и октобра стаје заједно с поштарином на 85 новчића.